

Prof. Dr. TAHİR ÇAĞA

Prof. Dr. RAYEGÂN KENDER

DENİZ TİCARETİ HUKUKU

- I -

**GİRİŞ, GEMİ,
DONATAN VE KAPTAN**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
11. BASKIYA ÖNSÖZ.....	viii
14. BASKIYA ÖNSÖZ.....	ix
16. BASKIYA ÖNSÖZ.....	x
İÇİNDEKİLER	xi
KISALTMALAR.....	xvii

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1. Deniz Ticareti Hukuku Kavramı	1
1.2. Deniz Ticareti Hukukunun Doğuş Sebepleri ve Özellikleri.....	5
1.2.1. Doğuş Sebepleri.....	5
1.2.2. Özellikleri.....	7
1.3. Deniz Ticareti Hukukunun Tarihçesi	9
1.3.1. İlk Çağlar	9
1.3.2. Ortaçağ.....	9
1.3.3. Kanunlar Devri.....	10
1.4. Ulusal Kanunlar ve Uluslararası Deniz Ticareti Hukuku.....	11
1.4.1. Ulusal Kanunlar.....	11

1.4.2. Uluslararası Deniz Ticareti Hukuku	15
1.4.2.1. Birleştirme İhtiyacı.....	15
1.4.2.2. Birleştirme metodları	16
1.4.2.3. Uluslararası andlaşmalar	19
1.5. Türk Deniz Ticareti Hukukunun Tarihçesi ve Kaynakları	29
1.5.1. Tarihçe	29
1.5.2. Kaynaklar.....	34
1.5.2.1. Kanunlar:.....	35
1.5.2.2. Tüzükler	38
1.5.2.3. Yönetmelikler	39
1.5.2.4. Uluslararası andlaşmalar	40
1.6. Deniz Ticareti Hukukuna Dair Bibliyografya.....	41

İKİNCİ BÖLÜM

GEMİ

2.1. Gemi ve Türleri	45
2.1.1. Gemi Kavramı.....	45
2.1.2. Geminin Bütünleyici Parçaları ve Eklentileri	48
2.1.3. Gemi Türleri ve Tâbi Oldukları Hükümler	49
2.1.3.1. Gemiye hareket ettiren kuvvet bakımından	49
2.1.3.2. İnsan veya eşya taşıdıklarına göre	49
2.1.3.3. Hukukî yönden.....	50
2.1.4. Geminin Hukukî Niteliği.....	54
2.2. Geminin Hüviyeti.....	55
2.2.1. Geminin Adı	55
2.2.2. Tanınma İşareti.....	56
2.2.3. Bağlama Limanı	56
2.2.3.1. Kavram.....	56
2.2.3.2. Hukukî Önemi.....	58

2.2.4. Tonajı	58
2.2.5. Geminin Milliyeti	60
2.2.5.1. Genel olarak	60
2.2.5.2. Türk bayrağını çekme hakkının kazanılması.....	63
2.2.5.3. Türk bayrağını çekme hakkının kullanılması.....	69
2.2.5.4. Türk bayrağını çekme hakkının kaybı	71
2.3. Millî Gemi Sicili	72
2.3.1. Genel Olarak	72
2.3.2. Geminin Tescili.....	73
2.3.3. Sicilden Terkin	75
2.3.4. Sicilin Hukuki Önemi	77
2.3.4.1. Genel olarak	77
2.3.4.2. Kayıt türleri.....	77
2.3.4.3. Hukukî karineler	78
2.3.4.4. Sicilin sahip olduğu kamu güveni (885).....	78
2.3.4.5. Sicilin tashihi, itiraz ve şerh	81
2.4. İnşa Hâlindeki Gemilere Özgü Sicil (858-864)	84
2.5. İkinci veya Uluslararası Gemi Sicili.....	85
2.5.1. Genel Olarak	85
2.5.2. Türk Uluslararası Gemi Sicili	86
2.5.3. Bağlama Kütüğü.....	89
2.6. Borda Evrakı	90
2.7. Gemi Mülkiyeti, Kazanılması ve Kaybedilmesi.....	95
2.7.1. Genel Olarak	95
2.7.2. Mülkiyetin Kazanılması.....	96
2.7.2.1. Kamu hukuku hükümlerine göre kazanma.....	96
2.7.2.2. Hususî hukuk hükümlerine göre kazanma	97
2.7.3. Gemi Mülkiyetinin Kaybı	107
2.7.3.1. Kamu Hukuku hükümlerine göre	107
2.7.3.2. Hususî hukuk hükümlerine göre.....	109

2.8. Gemiler Üzerinde Rehin Hakları.....	110
2.8.1. Deniz Ödücü.....	111
2.8.1.1. Kavram	111
2.8.1.2. Deniz ödücü senedi	112
2.8.1.3. Deniz ödücünün hükümleri	112
2.8.2. Gemi İpoteği	113
2.8.2.1. Genel Olarak.....	113
2.8.2.2. Kavram	115
2.8.2.3. Tesis	115
2.8.2.4. İpoteğin kapsamı	117
2.8.2.5. İpoteğin derecesi	121
2.8.2.6. İpoteğin tadili ve devri.....	121
2.8.2.7. İpotekli alacaklının hakları	122
2.8.2.8. İpoteğin sona ermesi ve sicilden terkini.....	125
2.8.2.9. İpoteğin özel türleri.....	127
2.9. Gemi Üzerinde İntifa Hakkı	129

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DONATAN VE KAPTAN

3.1. Donatan.....	133
3.1.1. Kavram.....	133
3.1.2. Gemi İşletme Müteahhidi.....	135
3.2. Donatanın Sorumluluğu.....	139
3.2.1. Borç ve Sorumluluk Kavramları	139
3.2.2. -İle Sorumluluğun Türleri	139
3.2.3. Donatanın –den Sorumluluğu.....	140
3.2.4. Donatanın Gemi Adamlarının Fiillerinden Sorumluluğu	143
3.2.4.1. Sorumluluğun şartları	143
3.2.4.2. Yükü ilgili şahısların özel durumu	146

3.2.4.3. Sorumluluğun niteliği.....	148
3.2.5. Donatanın Sınırlı Sorumluluğu	150
3.2.5.1. Sorumluluğu sınırlama sistemleri.....	151
3.2.5.2. Donatanın sınırlı aynî sorumluluğu	153
3.2.5.3. Donatanın sınırlı şahsî sorumluluğu	159
3.2.6. Uluslararası Deniz Hukukunda Sınırlı Sorumluluk.....	162
3.2.7. Londra Konvansiyonu'nun Türkiye'de Uygulanması	180
3.3. Donatma İştiraki	182
3.3.1. Kavram ve Kuruluş	182
3.3.2. İç İlişki.....	185
3.3.3. Üçüncü Şahıslarla İlişkiler.....	186
3.3.4. Donatma İştirakinin Sona Ermesi	189
3.3.5. Yapı Ortaklığı.....	191
3.4. Kaptan.....	192
3.4.1. Genel Olarak.....	192
3.4.2. Kaptanın Kamu Görev ve Yetkileri.....	193
3.4.3. Kaptanın Hususi Hukuk Bakımından Görevleri	195
3.4.3.1. Yolculuk başlamadan önceki görevleri.....	195
3.4.3.2. Yolculuk sırasındaki görevleri.....	196
3.4.3.3. Yolculuk bittikten sonraki görevleri.....	197
3.4.4. Kaptanın Kanunî Temsil Yetkisi	198
3.4.4.1. Kaptanın donatanı temsil yetkisi	198
3.4.4.2. Kaptanın taşıyanı temsil yetkisi.....	202
3.4.4.3. Kaptanın yükle ilgili şahısları temsil yetkisi.....	202
3.4.5. Kaptanın Sorumluluğu.....	204
3.4.6. Kaptanın Hakları	206
3.4.7. Hizmet İlişkisinin Sona Ermesi	206
KAVRAM DİZİNİ.....	209
MADDE DİZİNİ.....	213